

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2023/042 van:

de heer XXXX, geboren op XXXX, ten tijde van de klacht ambulant in behandeling bij GGzE, tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie ontving op 8 juni 2023 een klaagschrift, eveneens gedateerd op 8 juni 2023, van de heer XXXX, hierna te noemen klager.

Klager heeft zich laten bijstaan door mevrouw XXXX, patiëntenvertrouwenspersoon.

De klachtencommissie ontving op 14 juni 2023 een verweerschrift, eveneens gedateerd op 14 juni 2023, van de heer XXXX, psychiater, hierna te noemen verweerder.

Verweerder heeft zich bij het formuleren van het verweerschrift laten bijstaan door mevrouw mr. XXXX, juriste verbonden aan GGzE.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 20 juni 2023. Klager, de patiëntenvertrouwenspersoon, verweerder, alsmede de leden van de klachtencommissie waren aanwezig.

2. Inhoud van de klacht

De klacht richt zich op:

- de beslissing om aan klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van het toedienen van medicatie.

3. De feiten

De Rechtbank Oost-Brabant heeft op 28 april 2023 een machtiging tot het verlenen van verplichte zorg verleend ten aanzien van klager. Deze machtiging geldt tot en met 28 april 2024. Klager is thans ambulant in behandeling bij GGzE.

Op 10 mei 2023 heeft de zorgverantwoordelijke van klager besloten om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van het toedienen van medicatie.

De zorgverantwoordelijke van klager heeft op 10 mei 2023 een brief gezonden aan klager waarin hij laat weten dat hij op 10 mei 2023 heeft besloten om klager verplichte zorg te verlenen, wat de motivering is van deze beslissing en hoe de beslissing is voorbereid.

De geneesheer-directeur heeft per brief van 10 mei 2023 aan klager laten weten dat de zorgverantwoordelijke heeft besloten om hem verplichte zorg te verlenen op basis van de voor klager geldende zorgmachtiging. In de brief wordt klager gewezen op zijn recht om een klacht in te dienen bij de klachtencommissie en op de mogelijkheid om zich voor advies en bijstand

te laten bijstaan door de patiëntenvertrouwenspersoon. Familieleden, en voor de continuïteit van zorg essentiële naasten, kunnen voor advies en bijstand contact opnemen met de onafhankelijke familievertrouwenspersoon.

4. Standpunt van klager

Klager geeft aan dat hij negatieve bijwerkingen ervaart van zijn medicatie die hij toegediend krijgt: hij heeft last van onregelmatige hartkloppingen, trillingen in zijn lichaam en ongeduldigheid. Hij vindt medicatie een slechte oplossing. Klager vindt dat het behandelteam de klachten van klager op een natuurlijke manier moet oplossen, zoals door te sporten, zwemmen en goed te eten. Klager is in 2012 ook opgenomen geweest. Na de opname heeft hij geen medicatie meer voorgeschreven gekregen. Hij heeft altijd zonder medicatie geleefd, dus nu is het volgens klager ook niet nodig.

Klager is, na een opname, sinds 8 juni 2023 weer ambulant in behandeling. Het gaat goed thuis. Voorafgaand aan de opname had hij last van stralingen, met name van de glasvezelkabel. Daar heeft hij nu minder last van. Dit heeft volgens klager echter niets te maken met de medicatie. De stralingen komen namelijk van buitenaf, terwijl de medicatie ingenomen moet worden en dus van binnenuit werkt. Klager geeft tijdens de mondelinge behandeling aan dat, als hij op enig moment weer last krijgt van de stralingen, hij de glasvezelkabel er weer uit zal trekken zodat hij daar geen last meer van heeft.

De patiëntenvertrouwenspersoon heeft tijdens de mondelinge behandeling aan verweerder gevraagd of het mogelijk is dat klager gevoeliger is voor stralingen en daardoor last ervan heeft, of dat dit in ieder geval onderzocht kan worden. Verweerder heeft aangegeven dat aan klager is aangeboden om een ECG onderzoek te doen (een hartfilmpje te maken), vanwege de hartkloppingen die klager ervaart. Dit wil klager echter niet, omdat hij van mening is dat daarbij ook stralingen gebruikt worden en hij wil geen stralingen meer in zijn lichaam. Klager geeft aan dat hij door een eerdere ECT behandeling al stralingen in zijn lichaam heeft en dat vond hij een nare ervaring.

Daarnaast vindt klager dat het behandelteam toestemming had moeten vragen om het depot te geven. Ook hadden ze klager de mogelijkheid moeten geven om contact op te nemen met de patiëntenvertrouwenspersoon, omdat klager het niet eens is met de prik.

5. Standpunt van verweerder

Verweerder geeft aan dat er sinds het voorjaar van 2023 aanwijzingen zijn voor een recidief van psychose-achtige klachten bij klager. Dit leidde in mei 2023 tot agressie vanuit klager richting een broer van hem, het buitensluiten van zijn broer en moeder met wie klager samenwoont en het demonteren van de internetverbinding. Daarnaast waren er reeds langere tijd aanwijzingen voor een toename van passiviteit, niet of nauwelijks meer naar buiten gaan en ook geen activiteiten meer aangaan. Deze omstandigheden leidde tot dermate ernstig nadeel vanuit de psychische ontregeling, dat inzet van verplichte zorg volgens verweerder proportioneel, subsidiair, doelmatig en veilig was en nog steeds is. Vrijwillige behandeling werd en wordt geweigerd door klager.

De bijwerkingen die klager omschrijft, komen volgens verweerder niet, of slechts deels, voort uit de medicatie. De bijwerkingen lijken voort te komen uit een overwaardering van bepaalde ervaren sensaties die door klager in verband zijn gebracht met medicatie, zoals klager ook hoofdpijnklachten in verband bracht met straling van internet via de glasvezelkabel bij hem thuis. Ook laat klager zich niet geruststellen door onderzoek (zoals ECG en/of bloedonderzoek). Verweerder is zeer zeker een voorstander van het benaderen van de klachten van klager op een natuurlijke manier, zoals door

middel van sporten en goede voeding. Echter, sporten en naar buiten gaan zijn het afgelopen jaar steeds minder mogelijk geworden door de terugkeer/verergering van de psychoseklachten van klager met katatonie-verschijnselen. Klager geeft tijdens de mondelinge behandeling van de klacht aan dat dit komt door zijn depressie, daar kan hij niets aan doen. Ook geeft klager aan dat hij binnen veilig is en buiten niet.

Verweerder geeft aan dat hij meer dan een jaar de wens van klager heeft gerespecteerd om het zonder medicatie te proberen, maar dit leidde tot een verslechtering en uiteindelijk ook tot een toename van ernstig nadeel voor klager zelf en zijn omgeving. Verweerder is van mening dat onderhoudsbehandeling noodzakelijk is om stabiliteit te behouden en ook om de mate van sociaal functioneren te bevorderen.

Klager heeft voorafgaand aan de mondelinge behandeling van de klacht twee keer medicatie toegediend gekregen: op 11 mei 2023 en een week later. Volgens verweerder is de medicatie onder andere nodig om stabiliteit te behouden, omdat klager op dit moment slechts contact accepteert van een collega van verweerder die één keer per week bij klager langskomt. Ook is medicatie nodig om contacten uit te breiden. De kans van slagen van enkel psychologische behandeling, zonder medicatie, acht verweerder niet groot. Dit zal na een half jaar/een jaar opnieuw leiden tot verslechtering van de situatie, zoals in het verleden reeds aan de orde is geweest.

Voorafgaand aan het nemen van de beslissing tot verplichte zorg heeft de zorgverantwoordelijke gesproken met klager en is de actuele gezondheidstoestand van klager beoordeeld. Ook is de wilsbekwaamheid getoetst. De zorgverantwoordelijke heeft de beslissing afgestemd met de psychiater van de afdeling, waarna is besloten tot het aanzeggen van verplichte zorg in de vorm van het toedienen van medicatie. De beslissing is gemotiveerd op papier gezet en aan klager uitgereikt. De beslissing is eveneens voorafgaand met klager besproken, zodat er geen misverstand over de betreffende beperking is.

Verweerder verzoekt de klachtencommissie om de klacht, gelet op bovenstaande, ongegrond te verklaren.

6. Bevoegdheid van de klachtencommissie

De klachtencommissie heeft vastgesteld dat voor het verlenen van verplichte zorg aan klager een zorgmachtiging is verleend op 28 april 2023, geldend tot en met 28 april 2024. In de zorgmachtiging zoals die voor klager is verleend, is opgenomen dat aan klager onder meer als verplichte zorg kan worden verleend: het toedienen van medicatie, alsmede het verrichten van medische controles of andere medische handelingen en therapeutische maatregelen, ter behandeling van een psychische stoornis, dan wel vanwege die stoornis, ter behandeling van een somatische aandoening.

Klager klaagt over de beslissing op grond van artikel 8:9 Wvvgz om hem verplichte zorg te verlenen in de vorm van het toedienen van medicatie.

Op grond van artikel 10:3 onder f van de Wvvgz kan klager over een beslissing over de uitvoering van verplichte zorg een klacht indienen bij de klachtencommissie.

De klachtencommissie is bevoegd om de klachten van klager te beoordelen.

7. De beoordeling van de klachten

De klachtencommissie is van oordeel dat aan de wettelijke formaliteiten inzake de aanzegging van verplichte zorg in de vorm van medicatie is voldaan doordat die aanzegging op 10 mei 2023 is gedaan, klager van tevoren is onderzocht, die aanzegging met klager is besproken, zijn wilsbekwaamheid is getoetst en aan klager de mogelijkheid is geboden om tegen die aanzegging een klacht in te dienen, zoals hij vervolgens ook heeft gedaan. Verweerder heeft daarop de toediening van de aangezegde verplichte zorg opgeschort tot na de zitting van de klachtencommissie. Inhoudelijk is de klachtencommissie van oordeel dat voldaan is aan het vereiste dat sprake is van ernstig nadeel indien verplichte zorg niet zou worden toegepast.

De klachtencommissie verwijst daartoe naar de voorgeschiedenis die ook aanleiding was voor het afgeven van de zorgmachtiging op 23 april 2023. Vanaf het moment dat klager in het begin van 2022 medicatie weigerde is zijn psychisch functioneren ernstig verslechterd met als uiteindelijk resultaat de afgegeven zorgmachtiging. De afgelopen maanden is sprake van een toenemende verslechtering van de psychische conditie van klager, hij komt nog nauwelijks buiten, er is sprake van toenemende waanovertuigingen en agressiviteit naar zowel moeder en broer, met wie klager ruzie heeft gehad over de internetaansluiting die in zijn beleving straling veroorzaakte.

Klager heeft tot nu toe tweemaal een verplichte medicatie in de vorm van een depot toegediend gekregen maar ter zitting gaf klager andermaal aan dat hij het internet opnieuw zou afsluiten als hij last zou krijgen van stralingsklachten en gaf hij aan dat hij als gevolg van depressiviteit zich weer zou terugtrekken op zichzelf.

De klachtencommissie is aldus van oordeel dat sprake is van ernstig nadeel in toenemende mate indien geen verplichte zorg in de vorm van medicatie wordt toegediend omdat in dat geval klager anders opnieuw terugvalt in terugtrekgedrag, waanovertuigingen, zelfverwaarlozing en agressiviteit naar familieleden.

Ondanks het feit dat het nu iets beter gaat met klager, hij met ontslag is en ambulante begeleiding plaats vindt waarbij klager wekelijks wordt gezien, is de klachtencommissie van oordeel dat de medicatie die verweerder wil toedienen voldoet aan de vereisten van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid. De betreffende medicatie die verweerder wil toedienen is in het verleden ook effectief gebleken.

Gelet op al het voorgaande oordeelt de klachtencommissie de klacht van klager ongegrond.

8. Beslissing

De klachtencommissie verklaart de klacht over:

- de beslissing om aan klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van het toedienen van medicatie; **ONGEGROND.**

Deze beslissing werd genomen te Eindhoven op 20 juni 2023 door de klachtencommissie, bestaande uit de heer mr. dr. XXXX, vice-voorzitter, en de leden de heer XXXX, psychiater, en mw. XXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.